

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyň **a) N. T., b) nezl. V. C.**, zastoupené matkou – žalobkyní ad a) jako svou zákonnou zástupkyní, obě zastoupené Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem se sídlem Na Jíkalce 13, Plzeň, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2003, čj. OAM-620/VL-07-P08-2003, vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 14 Az 29/2004, o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 9. 2004, čj. 14 Az 29/2004 - 22,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného uvedeným v záhlaví tohoto rozhodnutí nebyl žalobkyním udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“); současně bylo žalovaným rozhodnuto o tom, že se na žalobkyně nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. V odůvodnění žalovaný uvedl, že důvodem žádosti žalobkyň o udělení azylu byly ekonomické problémy, nemožnost žalobkyně ad a) uplatnit se na trhu práce a nucený prodej bytu. Dalším důvodem měl být šířící se nacionalismus, jenž se žalobkyně ad a) dotkl v tom, že jí byly nabízeny podřadné práce.

Žalovaný konstatoval, že v dané věci neshledal pronásledování žalobkyň za uplatňování politických práv a svobod podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný dále uvedl, že nedostatkem pracovních příležitostí trpěla většina obyvatelstva, špatný stav ekonomiky v zemi původu postihl obyvatelstvo jako celek, a jeho dopad na jednotlivce nelze podřadit pod důvody taxativně stanovené zákonem o azylu. Žalovaný upozornil na to, že v případě nespokojenosti se svou situací se žalobkyně měla obrátit na státní orgány v zemi původu, což neučinila. V takovém případě však podle žalovaného mezinárodní ochrana v podobě udělení azylu vůbec nemůže nastoupit. Žalovaný se dále vyjádřil k neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a podle § 14 zákona o azylu a k neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 9. 2004, čj. 14 Az 29/2004 - 22, byla žaloba žalobkyň zamítnuta. V odůvodnění soud uvedl, že v průběhu řízení o udělení azylu vyšlo najevo, že žalobkyně neopustily zemi původu z důvodu pronásledování podle § 12 zákona o azylu, neboť špatný stav ekonomiky Kazachstánu postihl obyvatelstvo jako celek, a žalobkyně ad a) neprokázala, že nabídka podle ní podřadných prací souvisela s její ruské národností, navíc žalobkyně ad a) měla k výběru prací sama nerealistický přístup a přílišné nároky. Tvzení o národnostních tlacích uvedené v žalobě soud neshledal věrohodným, neboť o nich žalobkyně ad a) v celém průběhu řízení o udělení azylu nehovořila. Ze všech uvedených důvodů soud shledal rozhodnutí žalované zákonu odpovídající a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Včasnou kasační stížnost stěžovatelky podaly z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatelky uvedly, že již od počátku řízení o udělení azylu tvrdily, že důvodem jejich odchodu ze země původu byla skutečnost, že v Kazachstánu nic neměly, že stěžovatelka ad a) neměla práci, byla nucena prodat byt, nemohla zajistit důstojné životní podmínky pro svou rodinu. Skutečnost, že byla v zemi původu vystavena psychickému tlaku z důvodu národnostní nesnášenlivosti, uvedla stěžovatelka ad a) již u druhého pohovoru v řízení o udělení azylu, při němž však nebyl přítomen tlumočnick, pročež byla její výpověď nepřesně zaznamenána; nejednalo se tedy o tvrzení uvedené až v žalobním řízení. V pronásledování stěžovatelek lze spatřovat naplnění pojmu „pronásledování“ ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu, neboť stěžovatelky jsou přesvědčeny o tom, že jsou v zemi původu pronásledovány pro svůj nekazašský původ, čímž je dán důvod pro udělení azylu. Soud se podle stěžovatelek rovněž nedostatečně vypořádal s tím, zda byly dány podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, neboť bylo namístě zvážit, zda stěžovatelkám nehrozí v zemi původu újma na zdraví. Stěžovatelky navíc na území České republiky vedou spořádaný život, nepředstavují pro Českou republiku bezpečnostní riziko a proto by bylo možné udělit jim humanitární azyl. Pokud by stěžovatelky využily institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), musely by tak učinit na území Ukrajiny, což by pro ně mohlo znamenat riziko, stejně tak by bylo riskantní čekání na vyřízení žádosti českými zastupitelskými úřady v Kazachstánu. Ze všech uvedených důvodů stěžovatelky navrhly, aby rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 9. 2004, čj. 14 Az 29/2004 - 22, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení; současně stěžovatelky požádaly o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost jejího podání, neboť je přesvědčen o tom, že jeho rozhodnutí i rozhodnutí soudu byla vydána v souladu s právními předpisy. Proto žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelky v ní namítají důvody odpovídající ustanovením § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Prvním důvodem podané kasační stížnosti je důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní závěr, popřípadě je aplikován správný právní názor, který je však nesprávně vyložen. Stěžovatelky toto tvrzení specifikovaly tak, že ze strany žalovaného byla nesprávně posouzena otázka existence pronásledování a dále otázka udělení humanitárního azylu. K námitce týkající se toho, zda lze tvrzení stěžovatelky ad a) podřadit pod pojem „pronásledování“ podle § 2 odst. 6 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný i krajský soud se dostatečným způsobem vypořádaly s tím, že stěžovatelkou ad a) tvrzené skutečnosti nelze podřadit pod pronásledování ve smyslu zákona o azylu; v podrobnostech Nejvyšší správní soud odkazuje na odůvodnění rozhodnutí žalovaného i soudu prvního stupně, s nimiž se ztotožnil. K námitce týkající se udělení humanitárního azylu Nejvyšší správní soud konstatuje, že se tímto tvrzením nemohl zabývat, jelikož nebylo předmětem přezkumu v rámci žalobního řízení; Krajský soud v Ústí nad Labem tedy tuto námitku ve svém rozhodnutí nehodnotil a proto nebylo toto tvrzení v kasační stížnosti podle § 104 odst. 4 s. ř. s. přípustné, neboť námitkou nesprávného posouzení otázky udělení humanitárního azylu byl uplatněn důvod, jenž stěžovatelky neuplatnily v řízení před soudem prvního stupně, ač jej uplatnit mohly. K tvrzením týkajícím se možného postupu podle zákona o pobytu cizinců zdejší soud nepřihlédl, neboť podle § 109 odst. 4 s. ř. s. ke skutečnostem uplatněným po vydání napadeného rozhodnutí Nejvyšší správní soud nepřihlíží.

Kasační stížnost byla dále podána z důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Stěžovatelky na tento důvod kasační stížnosti explicitně neodkázaly, lze pod něj však podřadit tvrzení v kasační stížnosti o tom, že podrobnější popis pronásledování v zemi původu uvedla stěžovatelka ad a) již v průběhu druhého pohovoru v řízení o udělení azylu, kde však nebyl přítomen tlumočník a tvrzení stěžovatelky ad a) byla nesprávně zaznamenána. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že při pohovoru k žádosti o udělení azylu ze dne 7. 4. 2003 byl přítomen tlumočník z ruského jazyka Ing. W. M., jenž, stejně jako stěžovatelka ad a), svým podpisem stvrdil každou stranu protokolu. Stěžovatelce ad a) byla při tomto pohovoru dána dostatečná možnost uvést všechny skutečnosti, které ji vedly k podání žádosti o udělení azylu. Tuto námitku žalobkyně ad a) shledal zdejší soud účelovou; pokud by totiž tlumočník nepřetlumočil všechny její námitky, jistě by v průběhu pohovoru protestovala a nestvrdila by svým podpisem správnost skutečností uvedených na protokolu z pohovoru. Nejvyšší správní soud tedy tuto tvrzenou vadu řízení neshledal a konstatoval, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. není dán.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšným žalobkyním náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobkyň žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu